

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/aktualnosci/107405,Andrzej-Grajewski-Widziane-ze-Wschodu.html>
2021-11-30, 13:30

Andrzej Grajewski: Widziane ze Wschodu Nieznane dokumenty sowieckie dotyczące „Solidarności”

Raport gen. Muchy z 23 sierpnia 1980 r. jest pierwszym znanym dokumentem tej rangi, opisującym reakcję KGB na wydarzenia w Polsce. Strajki są przedstawiane jako kontrrewolucja. Pojawia się w nim sugestia udzielenia Polakom „bratniej pomocy”.

Adresatem raportu jest I sekretarz Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Ukrainy i jeden z najbliższych współpracowników Leonida Breżniewa Wołodymyr Szerbicki. Rządził Ukrainą przez blisko 20 lat, prowadząc walkę z tzw. ukraińskim nacjonalizmem oraz wszelkimi przejawami ruchu dysydenckiego. Zwalczał wspólnoty chrześcijańskie, a zwłaszcza Kościół greckokatolicki (unicki) zdelegalizowany na Ukrainie w 1946 r. W systemie jego władzy zasadniczą rolę odgrywała struktura KGB Ukrainy kierowana w tym czasie przez gen. Wasyla Fedroczyka, cieszącego się zaufaniem przewodniczącego Komitetu Jurija Andropowa. Po objęciu przez Andropowa funkcji sekretarza generalnego KC KPZS w 1982 r. Fedroczyk został przewodniczącym KGB, a szefem w Kijowie – jego zastępca gen. porucznik Stepan Mucha. To on jest autorem raportu o sytuacji w Polsce. Nie był profesjonalnym „czekistą”, ale działaczem partyjnym, który w 1973 r. został skierowany do pracy w organach bezpieczeństwa. Warto dodać, że KGB Ukrainy przynajmniej raz w miesiącu składało kierownictwu partii szczegółowy raport o sytuacji w kraju. W nadzwyczajnych sytuacjach przygotowywano dodatkowe materiały i taki charakter ma publikowany dokument, przechowywany obecnie w Wydzielonym Państwowym Archiwum Służby Bezpieczeństwa Ukrainy w Kijowie.

Czytaj całość na portalu [Twarze Solidarności](#)

